

Gi støtte til Litteraturgarasjen Storgata – langs fortauet av en småby Om

Litt for mye, litt for seint

Posted on 24. februar 2019

Anmeldelser, Scenekunst, Teater

Michel Houellebecq, teater ibsen, Tore Vagn Lid, Underkastelse, underkastelse(r)

Comments: 0

Foto: Dag Jenssen.

Det brenner for lite i Tore Vagn Lids «Underkastelse(r)». Et eller annet sted i prosessen virker det som om troen på prosjektet har buttet, og i stedet for å rendyrke formidlingen av de politiske paradokser og farlige sannheter som ligger i stoffet, har man dyttet på tekniske og musikalske effekter. Det forvirrer mer enn det forklarer.

Tekst: Per Erik Buchanan Andersen.

Man kan uansett være imponert over både skuespillere, prestasjoner og mengde stoff som formidles i Tore Vagn Lids «Underkastelse(r)», fritt etter Michel Houellebecqs roman. Teater Ibsens ensemble med Mathilde Alfrida J. Skarpsno, Marina Popovic, Stian Isaksen og Patrik A. Stenseth er dyktige, Mari Lotheringtons scenografi er fiks og kul. Innholdet i stykket er spennende og brennbar. Hvorfor vrir jeg meg da litt i stolen og synes dette blir litt langdrygt? Kanskje det er meg det er noe feil med, for jeg sliter litt med å følge med. Ikke fordi det går for fort. Stykket går for sakte. Vi skjønner for tidlig hvor vi skal hen. Spenningskurven dempes av tekniske effekter og mye tekst. Noe av nerven er borte. Fremdriften blir forutsigbar.

Kontroversiell roman

Michel Houellebecqs roman «Underkastelse» ble gitt ut 7. januar 2015, samme dag som terrorangrepet og drapene på avisredaksjonen til Charlie Hebdo. I ukene som fulgte ble Houellebecqs forlag politibeskyttet. I «Underkastelse» er handlingen lagt til 2022, den vestlige verden har en stadig mindre fri vilje, dystopien dyrkes, og vårt politiske system kan ikke overleve uten religion. Muslimene fremstår som en alliansepartner for sosialdemokratiet mot de høyreekstremer. Det er de politiske fløyene Houellebecq setter opp mot hverandre i romanen. Det demokratiske og akademiske forvitrer i midten. «Underkastelse» er en av de mest omdiskuterte romaner de siste årene. Både i Frankrike, og her hjemme, i Tom

Litteraturgarasjen på facebook

Litteraturg...
3K likes

Like Page

53 friends like this

Garasjearkivet

Lotheringtons oversettelse, fikk boken fantastiske anmeldelser.

Verdiløse menn

Romanens og teaterstykkets hovedperson er universitetslærer François. Som flere av Houellebecqs hovedpersoner er François uinteressert og resignert når det gjelder det meste, bortsett fra sitt smale fagområde. Han forhold til kvinner er egosentrisk og resignert «*Mine stadig sjeldnere og mer tilfeldige ereksjoner krevde faste, smidige og feilfrie kropp.*» Han fremstår uten tydelige og sterke verdier. Når universitetet overtas av muslimene, og François må velge for å beholde jobben, virker mangedoblet gasje og flere koner som en grei og rettferdig gjenytelse mot konvertering til islam.

Hvorfor viktigere enn hvordan

Tore Vagn Lids teateroppsetning har lagt til en flertalls-r til boktittelen, og fått undertittelen «fritt etter». Når et så komplekst stoff skal formidles, burde kanskje regissøren tatt seg enda større kunstnerisk frihet og aktualisert historien mer. For det er vanskelig å gi publikum følelsen av at mye står på spill når vi vet hvor historien skal hen. I store deler av forestillingen telles det ned mot det katastrofale valget i Frankrike i 2022. Valget som forandrer Europa. Men som publikummer, gripes jeg ikke nok. I stedet for hvordan det ender, er kanskje det viktigste spørsmålet som stilles i Houellebecqs roman, hvorfor. Hvorfor går den vestlige verden mot undergang, og underkastelse, og hvorfor har vi ikke sett det før?

Musikk & teknikk

Selv om scenografien både er delikat og fiffig, så lurer jeg på om videoblogger og niblåsing på elsigaretter for å illustrere smått futuristiske 2022, blir litt søtt og søkt. For å være litt flåsete, det er jo så 2015. Og greia med tekstemelding på skjermen tilhører vel Francis Underwood i House of Cards, og er helt tjuetretten. Det opptar oppmerksomheten min en stund, men så blir det for mye sammen med all teksten. Det er nok meg det er noe feil med.

Videobloggen sendes på storskjerm fra et hjørne bak i salen, så det er live og ekte, men kunne ikke skuespillerne bare holdt seg på scenen. Det virker etterhvert slitsomt å stadig springe opp og ned trappa forbi publikum for å lage vlogg. All ære til skuespillerne. Effekten er jeg mer usikker på.

Det er også i disse sekvensene vi får de fleste seksualiserte og vulgære passasjene fra Houellebecqs roman. De hører jo med. Kanskje er replikkene unødvendige, kanskje underbygger de François' apatiske karakter og følelsesliv, i boka gjør de jo det, men jeg vet ikke helt. Det som kan virke sterkt, intimt og sjokkerende på en bokside, kan fort bli flatt på en scene.

Kunstrock fra syttitallet

Kulere basskomp har nok aldri blitt spilt til en forestilling på Teater Ibsen før. Det er elever ved musikklinja ved Skien videregående som både er kor, musikere og delvis skuespillere, men syngingen sammen med den hektiske vloggingen, i kontrast til geværskudd og granater blir litt mye, liksom. Det får deler av forestillingen til å minne om en musikkvideo med kunstrock og funky syttitaltsbass.

Det angår også meg

Kanskje det er mine forventninger det er noe feil ved. Jeg følger jo med på den politiske utviklingen i Frankrike så godt jeg kan. I Sverige også, og i statene. Jeg tror mange ser med stor uro på hva som skjer med vår del av verden. Hvordan demokratisk og humanistisk ideologi presses fra flere fronter. Tore Vagn Lid er en regissør som makter å fortelle noe nytt og viktig gjennom sine oppsetninger. Med «Underkastelse(r)» er jeg litt skuffet. Forestillingen griper ikke nok. Den handler om fremtiden, men er ikke i forkant. Det blir litt for mye informasjon, litt for seint.

Del denne saken:

Twitter Facebook 11 Mer

Like

Be the first to like this.

Relatert

Åpner lukkede rom
Under "Krim"

Ville gjort det igjen
Under "Anmeldelser"

Thaisuppe med kylling, nudler
og sitrongress – ekstra sterk
Under "Anmeldelser"

← Prev

Neste →

Got something to say? Go for it!

